

Motto:

„Bucureștii de altădată n-aveau numai o cunună de vii pe margini, ci via pătrundea uneori pînă în adîncul tîrgului, imbiînd bucureșteanul la turburel și hermeziiu.”

Al.Predescu, „Vremuri vechi Bucureștene”

București, oraș al viilor

dr. Ionel Ioniță

Printre multiplele probleme care s-au ridicat în fața administrației bucureștene din vremurile moderne a fost și aceea a definitivării oficiale a denumirii străzilor, concomitent cu numerotarea caselor. Desele schimbări de nume, deschiderea unor străzi noi sau dispariția altora complicau de multe ori identificarea cu rapiditate a adresei căutate.

Rezolvarea acestei probleme importante a început după anul 1831 și avea să se încheie în momentul în care străzile orașului își vor fi primit plăcuțele, pe care erau înscrise numele. Dacă ne gîndim numai la faptul că scopul principal al denumirii străzilor a fost acela de a-i ajuta pe locuitorii dfe aici sau de aiurea să se orienteze înțelegem că măsura era nu numai binevenită dar și absolut necesară.

În București ulițe vechi cu denumiri intrate în circulație au existat încă din veacurile al XVI-lea și al XVII-lea. La început numele străzilor au apărut cît se poate de natural urmînd o serie de criterii, care reflectau anumite particularități locale: îndeletniciri ale locuitorilor, configurația terenului, biserici sau mănăstiri etc.etc. Unele mai există și astăzi (puține), altele (mai multe) au dispărut. Printre ele (dacă aruncăm o scurtă privire în „Ghidul Străzilor”) sînt și acelea, care amintesc vița de vie. Să fie oare, chiar întimplătoare aceste nume? Străzi ca Heliade între Vii și Ziduri între Vii (aflate în spatele Gării Obor), intrarea Podgoria (în sînga podului Băneasa mergînd spre Srăulești), aleea Valea Viilor din cartierul Drumul Taberii, str.Povernei lingă Bd.Ana Ipătescu sau binecunoscuta Șosea Viilor nu fac decît să păstreze amintirea existenței în trecut a viilor bucureștene vii care ocupau o întindere destul de mare din suprafața orașului. Documentele, iar mai tîrziu, hărțile și planurile orașului sînt martori de necontestat ai podgoriei, care producea imense cantități de struguri și vin.

Viile, fie că au fost domnești, boierești sau mănăstirești, se aflau atât spre marginea Bucureștilor cât și în interiorul său. Desigur că atunci suprafața ocupată de oraș era alta iar relieful nu era identic cu cel din zilele noastre. Dealurile de pe partea dreaptă a Dîmboviței de la Cotroceni și pînă la Văcărești cu mici excepții, erau plantate cu viță de vie.

Pe dealul Mitropoliei, de pe versantul unde astăzi este clădirea fostei Camere a Deputaților și pînă spre dealul Filaretului erau alte vii. Plantații de viță de vie erau de asemenea în jurul Lacului Tei, care se întindeau pînă spre Obor. Str.Gh.Polizu de lângă Gara de Nord nu mai amintește decît prin numele proprietarului său via cuprinsă odinioară între Piața Buzești, Calea Griviței și Bd.I.G.Duca.

Dar vii se găseau și în orașul propriu-zis (în cadrul primului inel de circulație). În mahalaua Sf.Gheorghe Vechi între Calea Călărași, Calea Văcărești și Calea Moșilor, în mahalaua Fîntîna Boului în apropierea Grădinii Cișmigiu de astăzi și, ca o curiozitate demnă de semnalat era existența unei vii chiar în centrul orașului, situată aproximativ, cam pe locul unde se ridică în zilele noastre clădirea Ministerului Agriculturii. Multe dintre actualele străzi și clădiri bucureștene ocupă locuri binecuvîntate altădată de zeul vinului și al viței de vie.

Timpu, însă, a trecut, iar orașul construit și reconstruit mereu a mai păstrat doar ca pe o slabă amintire, în numele cîtorva străzi existența viilor bucureștene.

ANEXA 1.

Străzi al căror nume amintesc existența în trecu a viilor bucureștene:

- Drumul între Vii – din Calea Vitan spre Dîmbovița
- Drumul Mic între Vii – în cartierul Ferentari, din Prelungirea Ferentari.
- Heliade între Vii – în spatele Gării Obor
- Intrarea Podgoria – lângă Podul Băneasa spre Srăulești. În anul 1940 era proiectată Intrarea Podgoriilor din Șoseaua Viilor. Nerealizată.
- Gh.Polizu – proprietar de vie, lângă Gara de Nord
- Povernei – din Bd.Lascăr Catargiu
- Aleea Valea Viilor - în cartierul Drumul Taberii, din str.Drumul Taberii
- Viței – din prelungirea Ghencea
- Strugurilor – din prelungirea Ghencea
- Valea Călugărească – din Prelungirea Ghencea
- Șoseaua Viilor – din Bd.George Coșbuc spre Calea Șerban Vodă

- Ziduri între Vii – în spatele Gării Obor
  - Intr.Viilor – din Șoseaua Viilor. În proiect în 1940 sub numele de Intr.Podgoriilor.
  - Viișoarei – lângă str. Povernei.
- ANEXA 2.

Străzi al căror nume amintesc existența în trecut a viilor bucureștene și care au dispărut datorită transformărilor urbanistice sau au primit alt nume:

- str.Arionoaia – proprietar de vie, între str.Uranus și str.Antim. Strada tăia altădată via Marghioliței Arion. Centrul Civic
- Aslan între Vii – pornea din str. Heliade între Vii. Astăzi, intersecția Heliade între Vii, str.Doamna Ghica și str.Deleanu Drăgușin
- Drumul în Vii – în apropierea intersecției Șos.Giurgiului cu str.Stoian Militaru. Astăzi str.Verigei.
- Drumul între Vii – din str.Mărțișor în Calea Văcărești. Astăzi traseul puțin modificat este cu aproximație str.Prinosului.
- Țepeș în Vii – cu aproximație prelungirea str.Țepeș Vodă. Azi str.mr.I.Coravu.

Summary

Bucharest was once a town much greener than today. Great parts of its territory were covered by patches of forest, by yards, gardens, and, last but not least, most of the houses had a vineyard nearby. Most of these vineyards disappeared, but names of streets and places still attest their past presence. The article remakes the map of Bucharest, by revisiting remnants of its vineyards.